

วิธีการรักษาผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง

การล้างไต เป็นวิธีการกำจัดของเสีย น้ำและเกลือแร่ส่วนเกิน ออกจากร่างกายของผู้ป่วยไตวาย ในกรณีของไตวายเรื้อรัง จำเป็นต้องรักษาโดยการล้างไตแล้วต้องทำการล้างไตไปตลอด

ชีวิต หรือจนกว่าจะได้รับการปลูกถ่ายไต การล้างไตมี 2 แบบ คือ แบบที่ 1 การฟอกเลือด ผู้ป่วยล้างไตโดยการฟอกเลือด ต้องมาทำในโรงพยาบาลที่มีเครื่องไตเทียมสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ครั้งละ 3-5 ชั่วโมง

แบบที่ 2 การล้างทางช่องท้อง สามารลล้างไตได้ที่ บ้านด้วยตนเอง โดยการใส่น้ำยาเข้าช่องท้องเองวันละ 4-5 ครั้ง

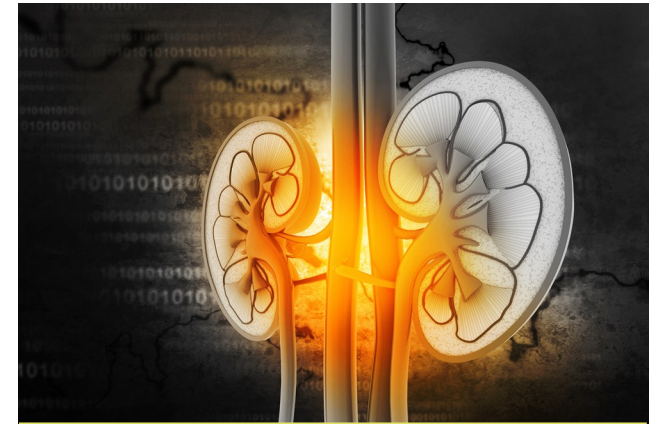
การปลูกถ่ายไต คือ การนำไตของผู้อื่นที่เข้าได้กับผู้ป่วยมา ปลูกถ่ายให้กับผู้ป่วย มิใช่การเปลี่ยนเอาไตผู้ป่วยออกแล้วเอาไต ผู้อื่นใส่เข้าไปแทนที่ การผ่าตัดทำโดยวางไตใหม่ไว้ในอุ้งเชิงกราน ข้างใดข้างหนึ่งของผู้ป่วย แล้วต่อหลอดเลือดของไตใหม่เข้ากับ หลอดเลือดของผู้ป่วย และต่อท่อไตใหม่เข้าไปในกระเพาะปัสสาวะ ของผู้ป่วย ซึ่งใช้ไตเพียงข้างเดียวก็พอ ถ้าร่างกายของผู้ป่วยรับไต ใหม่ได้ดีและไม่มีภาวะแทรกซ้อนอื่น ๆ ไตที่ได้รับใหม่จะทำงาน ได้ดี แต่ผู้ป่วยต้องได้รับยากดภูมิต้านทานตลอดชีวิต และจะต้อง

หลักการสำคัญในการชะลอการเสื่อมของไต ได้แก่

1. ควบคุมระดับความดันโลหิตและระดับน้ำตาลให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ
2. การควบคุมอาหารจำเป็นต่อการชะลอการเสื่อมของไตอย่างมาก โดย
 - 2.1 ต้องลดอาหารประเภทโปรตีน เช่น เนื้อสัตว์ เครื่องในสัตว์ เพื่อไม่ให้ของเสียเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื้อสัตว์ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง คือ เนื้อปลา
 - 2.2 หลีกเลี่ยงอาหารเค็มรวมทั้งอาหารหมักดอง ซอสต่างๆ ซุปก้อน ผงชูรส เต้าเจี้ยว ซีอิ๊ว น้ำปลา และอาหารสำเร็จรูป ขนมนขบเคี้ยวซึ่งจะมีเครื่องปรุงที่มีรสเค็ม
 - 2.3 สามารถดื่มน้ำได้ตามความต้องการไม่มากและไม่น้อย โดยดูน้ำหนักตัว ถ้าเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ พร้อมกับอาการบวมควรลด ปริมาณน้ำดื่มและควรปฏิบัติตามแพทย์แนะนำ
 - 2.4 หลีกเลี่ยงอาหารไขมัน ได้แก่ กะทิ เนื้อมัน ของทอด ไข่แดง ปลาหมึก อาหารทะเล เป็นต้น
3. ควบคุมสูบบุหรี่
4. หลีกเลี่ยงการใช้ยาที่เป็นผลเสียต่อไต เช่น ยาแก้ปวดข้อ ปวดหลัง รวมทั้งยาสมุนไพร ยาจากรากไม้
5. รักษาภาวะซีดให้ดี จะทำให้ไตเสื่อมช้าลงได้
6. ป้องกันภาวะติดเชื้อของร่างกาย โดยเฉพาะการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ ถ้ามีอาการใช้หรือปัสสาวะผิดปกติ ควรปรึกษาแพทย์
7. ระวังการเข้าขับปัสสาวะ ร่างกายอาจสูญเสียน้ำและเกลือ จนกระทบการทำงานของไต
8. สามารถออกกำลังกายได้ตามความเหมาะสมแต่ต้องต้องไม่รุนแรง และไม่เหนื่อยจนเกินไป

โรคไตวายเรื้อรัง

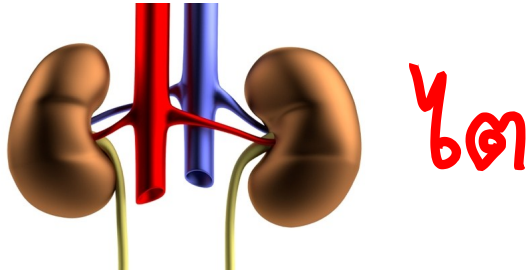
คุณทราบหรือไม่ว่า

การเป็นโรคไตเรื้อรัง จะเพิ่มความเสี่ยง ในการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร เนื่องจากผู้ป่วย โรคไตเรื้อรังมีแนวโน้มที่ จะเป็นโรคหัวใจหรือ เกี่ยวกับหลอดเลือดหัวใจได้ง่าย ซึ่งนับเป็น สาเหตุอันดับหนึ่งของการเสียชีวิตของผู้ป่วย

งานสุขศึกษา

โรงพยาบาลท่ามาย จังหวัดเพชรบุรี

ไตเป็นส่วนหนึ่งของทางเดินปัสสาวะซึ่งมีหน้าที่ผลิตปัสสาวะ ด้วยการกรองเอาของเสีย น้ำและเกลือแร่ส่วนเกินจากเลือดที่ไหลผ่านไต ช่วยขับของเสียที่เกิดจากการเผาผลาญสารอาหารต่าง ๆ ช่วยกำจัดยาและพิษออกจากร่างกาย และช่วยในการรักษาความปกติของน้ำและเกลือแร่ในร่างกาย

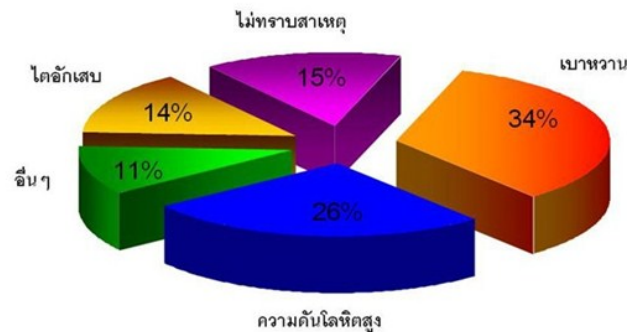
นอกจากนี้ไตยังมีหน้าที่ในการสร้างสารที่ควบคุมความดันโลหิตและสารที่ช่วยกระตุ้นการสร้างเม็ดเลือดแดง ดังนั้นเมื่อไตทำงานน้อยลงมักเกิดปัญหาความดันโลหิตสูงและโลหิตจางร่วมด้วย

ไตวายเรื้อรัง

คือ เนื้อไตบางส่วนถูกทำลายไปอย่างถาวร เกิดพังพืดและแผลเป็นในไต เนื้อไตส่วนที่เหลือจะพยายามทำหน้าที่ทดแทนส่วนที่เสียไปแต่ก็ไม่สามารถทำงานทดแทนได้ทั้งหมด ปัจจุบันยังไม่มียาที่สามารถช่วยคืนสภาพไตให้กลับสู่ปกติได้ ยาที่ผู้ป่วยได้รับมักมีฤทธิ์ในการป้องกันไม่ให้เนื้อไตที่เหลืออยู่เสื่อมสภาพไปอีก ดังนั้นเมื่อผู้ป่วยเป็นโรคนี้มักจะเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และต้องรักษาตลอดชีวิต

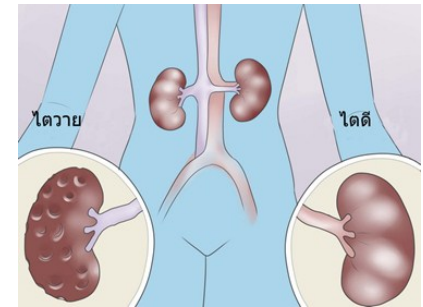
สาเหตุของไตวายเรื้อรัง

1. เป็นโรคเบาหวาน
2. โรคความดันโลหิตสูง
3. โรคไตอักเสบ เช่น ไตอักเสบเรื้อรังจากการติดเชื้อ
4. อื่น ๆ เช่น รับประทานยาบางชนิดที่มีพิษต่อไต
5. ไม่ทราบสาเหตุ

สัญญาณเตือน

ปัสสาวะจืด	บวมรอบตา หลังเท้าบวม
ปัสสาวะบ่อย	ปวดหลังไตชายโครง
ปัสสาวะกลางคืน	ปวดเอว
ปัสสาวะเป็นสีน้ำตาลเนื้อ	ความดันโลหิตสูง

ระยะของโรคไต

ระยะ	หมายถึง	อัตราการกรองของไต (GFR)
1	ไตผิดปกติแต่การกรองของไตยังปกติอยู่	มากกว่า 90
2	ไตผิดปกติและการกรองของไตลดลง	60-89
3	การกรองของไตลดลงปานกลาง	30-59
4	การกรองของไตลดลงมาก	15-29
5	ไตเรื้อรังระยะสุดท้าย	น้อยกว่า 15

ค่าการทำงานของไตจะบ่งบอกให้แพทย์ทราบว่าไตทำงานได้มากน้อยเพียงใด เมื่ออาการโรคไตยังคงดำเนินต่อไปเรื่อยๆ ค่าการทำงานของไต GFR ก็จะมีค่าลดลงเรื่อยๆ เช่นกัน